

Linji Gwida
għall-Eżamijiet Annwali
fl-Iskejjel Sekondarji tal-Istat
2016

Mahruga mid-Dipartiment tal-Malti
tad-Dipartiment tat-Tmexxija tal-Kurrikulu,
Id-Direttorat għal Kwalità u Standards fl-Edukazzjoni.
2016

It-Tielet u r-Raba' Sena 2016

It-Tielet Sena Rotta 1, 2 u 3¹

It-tqassim tal-karta annwali

	Il-hila	Il-marka	Il-hin	Il-kontenut
1	It-tahdit (assessjat fil-klassi)	10		Prezentazzjoni fil-klassi tal-proġett bit-tahdit assessjat skont kriterji stabbiliti.
2	Is-smigh	10	15-il minuta	Żewġ siltiet (waħda fattwali u oħra fittizja) għal Rotta 1 Silta waħda (fattwali jew fittizja) għal Rotta 2 u 3
3	Il-qari u l-kitba	80	sagħtejn (120 min)	
a	Il-lingwa	(50)	60 minuta	Fehim it-test (10 marki) Għarfien il-lingwa (4 marki) Il-Grammatika (8 marki) Il-kitba komunikattiva (8 marki) Il-komponent ġenerali (20 marka)
b	Il-letteratura	(30)	60 minuta	Analizi testwali ta' poezija obbligatorja (10 marki) Il-poezija/i (10 marki) In-novella/i (10 marki)

Linji gwida fuq it-tqassim u l-kontenut

1.0 It-Tahdit (10 marki)

It-tahdit jiġi assessjat mill-ġhalliema permezz ta' prezentazzjoni orali u ricerka fuq il-proġetti mogħtija mill-istudenti fil-klassi skont temi, proceduri u kriterji kif deskritti fiċ-ċirkulari DCM 133/2014 maħruġa fis-17 ta' Settembru 2014. Il-marka tat-tahdit hija minn 10 u tagħmel parti mill-marka globali tal-eżami annwali.

Fis-sit elettroniku malti.skola.edu.mt wiehed jista' jsib il-kriterji u t-tqassim tal-marki għall-assessjar tal-prezentazzjoni. L-ġhalliema huma mhegġa jgħarrfu u jagħtu lill-istudenti minn qabel il-kriterji stabbiliti li fuqhom ikunu ser jassessjawhom waqt il-prezentazzjoni tagħhom. **Il-galvu bil-marki mogħtija lil kull student għandu jitqieghed mal-karta tal-eżami.**

¹ Il-programm tas-CCP għandu struttura u karta tal-eżami għalih differenti minn dawn, ara s-sit malti.skola.edu.mt

2.0 Is-Smigh (10 marki)

Is-siltiet għas-smigh u t-taħriġ/il-mistoqsijiet fuqhom għandhom ikunu differenti minn rotta għal oħra u jkunu addattati għal-livell tal-istudenti. It-temi magħżula għandhom ikunu kemm jista' jkun attwali u interessanti.

2.1 Għall-istudenti ta' Rotta 1

L-istudenti jisimghu **zewġ siltiet, wahda fattwali u l-oħra fittizja**. Dawn jistgħu jittiehdu minn sorsi varji bħal testi letterarji, artikli, rapporti, korrispondenzi u editorjali ta' ġurnali (stampati jew elettronici), bloggs jew minn fora pubbliċi. Is-siltiet jistgħu jkunu ta' natura narrattiva, deskrittiva u informattiva fejn tista' tingħata fit dejta, statistika, numri u ċifri. Is-silta tista' tkun ukoll monologu jew djalogu.

L-istudenti jisimghu lill-eżaminatur jaqra s-silta, l-istruzzjonijiet tat-taħriġ u t-taħriġ innifsu darbtejn.

Fuq il-karta tal-eżami fl-ewwel paġna ser ikun hemm l-istruzzjonijiet li l-ghalliema jridu jsegwu kelma b'kelma waqt l-eżami. Dawn l-istruzzjonijiet huma mehmuzin f'Appendiċi 1.

It-taħriġ fuq is-siltiet tas-smigh jista' jitlob lill-istudenti jagħzlu t-twegiba t-tajba minn għadd ta' tweġibiet; iqabblu l-koloni biex jgħaqqdu s-sentenza skont dak li jkunu semgħu; jimlew il-vojt b'kelma/kliem mis-silta; ikomplu s-sentenza skont is-silta mismugħa jew jagħtu t-tifsira ta' xi kliem jew espressjoni idjomatika kif użata fis-silta.

Fejn ikun hemm taħriġ bil-kitba, l-istudenti huma mhegga li jiktbu b'Malti tajjeb u skont ir-regoli tal-ortografija minkejja li f'din it-taqsim tas-smigh ma jitnaqqasux marki għall-iżbalji ortografiċi. Madankollu jekk il-korrettur ma jkunx jista' jagħraf il-kelma miktuba (minhabba l-kaligrafija jew l-ortografija) m'għandux jgħodd it-twegiba bħala tajba.

Għan-numru ta' kliem tas-silta tas-smigh ara t-Tabella A f'Appendiċi 2.

2.2 Għal studenti ta' Rotot 2 u 3

L-istudenti jisimghu silta wahda li tista' tkun fattwali jew fittizji meħuda minn sorsi varji bħal testi letterarji u artikli, rapporti, korrispondenzi u editorjali ta' ġurnali (stampati jew elettronici), bloggs fora pubbliċi. Is-silta tista' tkun ta' natura narrattiva, deskrittiva u informattiva fejn tingħata dejta, statistika, numri u ċifri. Tista' tkun ukoll monologu, djalogu jew konverżazzjoni bejn tliet persuni (mhux aktar).

L-istudenti jisimghu lill-eżaminatur jaqra s-silta, l-istruzzjonijiet tat-taħriġ u t-taħriġ innifsu darbtejn.

Fuq il-karta tal-eżami fl-ewwel paġna ser ikun hemm l-istruzzjonijiet li l-ghalliema jridu jsegwu kelma b'kelma waqt l-eżami. Dawn l-istruzzjonijiet huma mehmuzin f'Appendiċi 1.

It-taħriġ fuq is-silta tas-smigh jista' jitlob lill-istudenti jagħzlu t-twegiba t-tajba minn għadd ta' tweġibiet; iqabblu l-koloni biex jgħaqqdu s-sentenza skont li jkunu semgħu; jimlew il-vojt b'kelma/kliem mis-silta; ikomplu s-sentenza skont is-silta mismugħa jew jagħtu t-tifsira ta' xi kliem jew espressjoni idjomatika kif użata fis-silta.

Fejn ikun hemm taħriġ bil-kitba, l-istudenti huma mhegga jiktbu b'Malti tajjeb u skont ir-regoli tal-ortografija minkejja li f'din it-taqsim tas-smigh ma jitnaqqasux marki għall-iżbalji ortografiċi. Madankollu jekk il-korrettur ma jkunx jista' jagħraf il-kelma miktuba (minhabba l-kaligrafija jew l-ortografija) m'għandux jgħodd it-twegiba bħala tajba.

Għan-numru ta' kliem tas-silta tas-smigh ara t-Tabella A fl-Appendiċi 2.

3.0 Il-Qari u l-Kitba (80 marka)

Il-karta tal-qari u l-kitba fiha żewġ taqsimiet ewlenin. L-ewwel taqsima tassessja l-lingwa filwaqt li t-tieni tassessja l-apprezzament letterarju tat-testi stabbiliti. Il-karta tiegħu sagħtejn u fiha 80 marka.

3.1 L-Ewwel Taqsima: Il-Lingwa (50 marka)

Din it-taqsima fiha ħames partijiet li huma:

i) Fehim it-Test (10 marki)

L-istudenti jingħataw silta għall-qari li tkun fattwali u mhux letterarja. Hu rrakkomandat lil-għalliema jipprovdu silta originali tagħhom li tista' tkun mibnija jew addattata minn fuq xi artiklu, korrispondenza, informazzjoni, statistika, opinjoni li tkun dehret f'xi ġurnal stampat jew elettroniku. L-għalliema għandhom jaraw li t-tema li tingħażel għas-silta tkun interessanti u attwali li toqloq l-interess generali tal-istudenti tal-età li qed jagħmlu l-eżami. Huma għandhom jaraw ukoll li jaddattaw il-livell tas-silta skont ir-rotta tal-eżami.

Mhux mehtieg li l-istess silta tintuża fl-eżamijiet tar-rotot kollha. Jistgħu jintużaw siltiet differenti għall-eżamijiet ta' rotot differenti.

L-istudenti jintalbu jaqraw it-test u wara jwieġbu l-mistoqsijiet biex juru li fehmu t-test kif ukoll li kapaċi jifhmuh, jinterpretawh u jagħtu r-reazzjoni tagħhom għalih. It-test jista' jkun addattat jew tradott minn sorsi barranin. Taht it-test dejjem għandu jingħata għarfien lill-awtur u s-sors minn fejn ikun ittiehed. Meta l-kitba tkun originali tal-għalliema, m'għandu jitnizzel xejn.

It-test jista' jkun artiklu, rapport ta' avveniment/ġrajja, lokali u mhix, espressjoni ta' fehmiet u argumenti ta' xejriet lokali u/jew internazzjonali li jittrattaw aspetti politiċi, ekonomiċi, soċjali, lingwistiċi, edukattivi, sportivi, marbutin mas-saħħa, u oħrajn ta' interess għall-ħajja tagħna llum, kummentarju jew editorjal ta' rivisti jew ġurnali. It-testi jistgħu jinkludu ċifri, dati, dejta u statistika.

It-test għandu jkun maqsum f'paragrafi biex l-istudenti jkunu megħjuna jfittxu t-twegibiet. Fejn mehtieg, fil-mistoqsija ssir referenza għall-paragrafu fejn ikun hemm it-twegiba.

Fit-test u l-mistoqsijiet jistgħu jiddaħħlu qwiell (mil-lista ufficjali għal din is-sena) u idjomi popolari biex l-istudenti jintalbu jfissruhom fil-kuntest tas-silta. Għandu jiġi evitat kemm jista' jkun kliem arkajk u tekniku imma fejn ikun neċessarju għall-fehim tas-silta, għandu jiffisser permezz ta' noti fil-qiegħ tal-pagna (*footnotes*). Minn dawn in-noti m'għandux ikun hemm iktar minn erbgħa f'test wiehed għall-qari.

Il-mistoqsijiet jistgħu jgħorru nofs marka, marka jew aktar. It-tul u l-għamla tat-twegiba għandhom ikunu riflessi fil-piż ta' marki li jingħataw. L-istudenti għandhom jingħataw spazju biżżejjed biex jiktbu t-twegiba tagħhom.

L-istudenti jintalbu jwieġbu tahlita ta' mistoqsijiet li jistgħu jkunu referenzjali, inferenzjali, miftuħa, u/jew b'għażla multipla. Huma mistennija li jiktbu b'Malti korrett u li jinqara u jinftiehem sewwa mill-korrettur minkejja li ma jitnaqqasux marki għall-iżbalji ortografiċi f'dan it-taħriġ.

Għat-tul tat-test ara t-Tabella B f'Appendiċi 2.

ii) Gharfien il-Lingwa (4 marki)

L-istudenti jkunu mitluba jwieġbu mistoqsijiet fuq l-aspett lessikali u idjomatiku ta' xi partijiet mit-test. Jiġu mistoqsija wkoll fuq il-lingwa użata u l-effetti li tohloq u r-reazzjoni tagħhom għaliha. F'dawn il-mistoqsijiet l-istudenti għandhom ikunu ggwidati biex isibu l-kelma/kliem mistharrġa kemm billi tingħata r-referenza tal-paragrafu kif ukoll billi l-kelma/kliem fit-test ikun immarkat bil-grassett. L-istudenti mistennija jiktbu b'Malti korrett u li jinqara u jinftiehem sewwa mill-korrettur minkejja li ma jitnaqqsu marki għall-iżbalji ortografici f'dan it-taħriġ.

Il-mistoqsijiet jistgħu jgħorru nofs marka, marka jew aktar. Il-marki mogħtija għandhom jirriflettu t-toqol u l-impenn tat-tweġiba mistennija u għandu jkollha l-ispazju kollu xieraq biex l-istudenti jiktbu kemm meħtieġ.

iii) Il-Grammatika (8 marki)

L-istudenti jingħataw silta ohra qasira fattwali jew fittizja (*għat-tul tas-silta ara t-Tabella F f'Appendici 2*) biex minnha jwieġbu mistoqsijiet ta' xeħta grammatikali. Wara li jaqraw is-siltal-istudenti jkunu mitluba jwieġbu tmien mistoqsijiet ta' marka 'l waħda. **Il-mistoqsijiet jittrattaw l-aspetti grammatikali li l-istudenti jkunu koprew fit-tielet sena biss.** Dawn il-mistoqsijiet għandhom isiru bil-għan li l-istudenti jkunu mistharrġa fuq l-għarfien tagħhom tar-regoli komuni u bażici tal-Malti u għalhekk m'għandhomx jingħataw mistoqsijiet fuq eċċezzjonijiet estremi u kliem arkajku.

L-istudenti huma mistennija li jiktbu b'Malti tajjeb u korrett għaliex f'dawn it-tweġibiet ser tkun assessjata l-ortografija. It-tweġiba tingħadd tajba biex tingħata l-marka sħiħa (ma jingħatawx nofs marki f'din il-parti tal-karta) jekk tkun korretta u miktuba sewwa ortografikament.

Il-mistoqsijiet igħorru marka kull waħda. Il-marki mogħtija għandhom jirriflettu t-toqol u l-impenn tat-tweġiba mistennija u għandu jkollha l-ispazju kollu xieraq biex l-istudenti jiktbu kemm meħtieġ.

iv) Il-Kitba komunikattiva (8 marki)

L-istudenti jingħataw żewġ titli tal-istess ġeneru ta' kitba u jintalbu jiktbu fuq wieħed minnhom. Għat-tul ta' kliem ara *t-Tabella D f'Appendici 1*. Il-ġeneri li jistgħu jingħataw huma d-djalogu (kitba sħiħa jew tkomplija), l-ittra postali u elettronika (formali u informali), rapport ta' ġrajja jew avveniment, artiklu qasir biex jesprimu opinjoni, deskrizzjoni ta' festi u ċerimonji, direzzjonijiet u istruzzjonijiet, jiktbu jew iwiegħbu għal avviż jew riklam, deskrizzjoni ta' ktieb, drammi jew film, mili ta' formoli u applikazzjonijiet bħal *curriculum vitae*.

Mat-titlu, l-istudenti jistgħu jingħataw għajnuniet fil-forma ta' sentenzi, stampi jew mistoqsijiet biex jgħinuhom ifasslu l-kitba. Mhumiex obbligati li jużawhom u m'għandhomx jitnaqqsu marki jekk ma jużawhomx jew jużaw ftit minnhom biss.

F'din il-parti tal-kitba, l-istudenti jiġu assessjati fuq il-kontenut tal-kitba, it-tħaddim tal-ġeneru, l-ortografija u l-puntegġjatura. Dawn iridu jidheru ċari fil-kriterji tal-assessjar fl-iskema tal-marki għall-korrettur.

v) Il-Komponent Ġenerali (20 marka)

L-istudenti jingħataw tliet titli ta' komponenti biex jagħzlu wieħed u jiktbu fuqu. Għall-ammont tal-kliem li jridu jiktbu ara *t-Tabella Ċ f'Appendici 2*.

It-titli mogħtija għandhom ikunu waħda minn kull xejra ta' dawn li ġejjin: narrattiva, deskrittiva u argumentattiva. It-titli jistgħu jkunu fil-forma ta' sentenza fattwali, sqarrija, mistoqsija, għajdut popolari jew qawl, argument u kontrargument. Għandhom jinkludu wkoll għadd ta' għajnuniet, fil-forma ta' mistoqsijiet/sentenzi/stampi/testi, biex jekk l-istudenti jridu, jużawhom biex jibnu l-komponent tagħhom. L-istudenti mhumiex obbligati li jimxu mal-għajnuniet u m'għandhomx jiġu ppenalizzati jekk ma jużawhomx.

Fil-komponent, l-istudenti huma mistennija jiktbu b'Malti tajjeb, idjomatiku u mexxej, u juru li kapaċi jesprimu ħsibijiethom b'mod ċar, loġiku, f'sekwenza u koerenza bla repetizzjonijiet żejda. L-assessjar tal-kitba jsir skont kriterji stabbilit fl-iskema tal-marki u jkun hemm allokati marki għall-format u t-tqassim korrett skont kif jitlob il-ġeneru tal-kitba, il-lessiku u l-idjoma użati kif ukoll l-originalità u l-kreattività murija mill-istudent. L-ortografija u l-punteġġjatura huma assessjati wkoll f'dan l-eżercizzju.

3.2 It-Tieni Taqsima: Il-Letteratura (30 marka)

Din it-taqsima fiha tliet partijiet li huma:

i) Referenza għall-Kuntest (Poezija) (10 marki)

L-istudenti jingħataw poezija obligatorja jew silta minnha (ara l-avviż maħruġ fit-2 ta' Ġunju 2014 *Aġġornament tas-sillabu tal-Malti tat-Tielet Sena tas-Sekondarja 2014-2015*) biex iwieġbul-mistoqsijiet fuqha.

Bħala test ta' referenza fl-eżami tista' tingħata l-poezija shiħa jew silta minnha. L-istudenti jkunu mitluba li l-ewwel jaqraw it-test u wara jwieġbu l-mistoqsijiet fuqu.

Il-mistoqsijiet jistgħu jkunu ffukati kemm fuq is-silta mogħtija fl-eżami kif ukoll fuq it-test shiħ. Il-mistoqsijiet jistgħu jkunu ta' referenza għat-test, interpretazzjoni u evalwazzjoni kif ukoll marbutin ma' metrika u prosodija. Għat-termini letterarji li jistgħu jingħataw mistoqsijiet fuqhom l-istudenti, wieħed għandu jirreferi għal-lista mehmuża f'Appendiċi 3 u li hija mibnija fuq it-termini li hemm fis-sillabu taċ-ĊES. **Ikun mistenni li barra li l-istudenti jkunu kapaċi jisiltu l-eżempju mitlub tat-terminu letterarju, ikunu kapaċi jagħrfu l-effetti tiegħu kemm fit-test kif ukoll fuqhom bħala qarreja.**

L-istudenti huma mistennija jiktbu b'Malti korrett u li jinqara u jinftiehem sewwa mill-korrettur minkejja li ma jitnaqqasux marki għall-iżbalji ortografiċi.

ii) Il-Poeziji minn *Nadriet 3* (10 marki)

a) Għall-istudenti ta' Rotta 1

L-istudenti jintalbu jwieġbu għadd ta' mistoqsijiet diretti u referenzjali fuq il-poeziji obligatorji li jkunu studjaw tul is-sena. Il-mistoqsijiet ikunu jirreferu kemm għall-kontenut u l-interpretazzjoni tagħhom tal-poezija kif ukoll għal aspetti letterarji bħall-metrika u l-figuri tad-diskors. Għat-tabella tal-figuri tad-diskors ara *Appendiċi 2*. Il-mistoqsijiet jistgħu jkunu fil-forma ta' taħriġ/iet li fihom l-istudenti jintalbu jagħtu tweġiba diretta, jagħzlu t-tajba, jiktbu veru jew falz u jqabblu kolonna m'ohra biex jgħaqqdu sewwa s-sentenza.

L-istudenti huma mistennija jiktbu b'Malti korrett u li jinqara u jinftiehem sewwa mill-korrettur minkejja li ma jitnaqqsx marki għall-iżbalji ortografiċi.

b) Għall-istudenti ta' Rotot 2 u 3

L-istudenti jingħataw żewġ mistoqsijiet biex jagħzlu waħda u jiktbu fuqha. Għat-tul ta' kliem ara *Tabella E f'Appendiċi 2*.

Il-mistoqsijiet jistgħu jkunu fuq aspetti ġenerali tal-poeżiji partikulari u/jew tqabbil ta' temi ugwali/differenti f'għadd ta' poeżiji. L-istudenti jkunu mitluba jagħtu l-fehma u r-reazzjoni tagħhom għall-poeżiji skont it-tema mistharrġa.

L-istudenti huma mistennija jiktbu b'Malti korrett u li jinqara u jinftiehem sewwa mill-korrettur minkejja li ma jitnaqqsx marki għall-iżbalji ortografiċi.

iii) In-Novelli minn *Stejjer għal qabel jidlam* (10 marki)

a) Għall-istudenti ta' Rotta 1

L-istudenti jintalbu jwieġbu żewġ mistoqsijiet ta' xejra ġenerali fuq in-novelli li jkunu għamlu tul is-sena. Il-mistoqsijiet jistgħu jirreferu għall-kontenut u l-interpretazzjoni tagħhom tan-novella u jkunu fil-forma ta' tahrig/iet li fihom jagħtu tweġibiet diretti/referenzjali.

L-istudenti huma mistennija jiktbu b'Malti korrett, jinqara u jinftiehem sewwa mill-korrettur minkejja li ma jitnaqqsx marki għall-iżbalji ortografiċi.

b) Għall-istudenti ta' Rotta 2 u 3

L-istudenti jingħataw żewġ titli biex jagħzlu wiehed u jiktbu fuqu. Għat-tul ta' kliem ara t- E f'Appendiċi 2. It-titli jistgħu jirreferu għal aspekk ġenerali ta' novella jew tqabbil ta' temi/ ugwali jew differenti f'għadd ta' novelli. L-istudenti jkunu mitluba jagħtu l-fehma u r-reazzjoni tagħhom għal dak li jkunu qraw u għal kif l-awtur żviluppa l-ġrajja u l-karattri. Jistgħu jintalbu wkoll jikkumentaw fuq l-aspetti stilistiċi bażiċi tan-novella skont it-termini fit-tabella *Appendiċi 3*. L-istudenti jistgħu jingħataw xi għajnuniet biex jgħinuhom jiżviluppaw kitbithom.

L-istudenti huma mistennija li jiktbu b'Malti korrett, jinqara u jinftiehem sewwa mill-korrettur minkejja li ma jitnaqqsx marki għall-iżbalji ortografiċi f'din il-kitba.

Ir-Raba' Sena Rotta 1

It-tahdit: 20 marka
Dawn il-marki jinghataw għat-tahdit fuq il-personaġġi Maltin u barranin li jkun sar wara l-eżami ta' Frar. Il-marka tinhadem fuq żewġ preżentazzjonijiet li jkunu għamlu l-istudenti fil-klassi.
Is-smigh: 20 marka
Jinghataw żewġ testi, wiehed fattwali u l-iehor fittizju u l-istudenti jimmarkaw jew jagħtu t-tweġiba t-tajba skont li jkunu semgħu.
Assessjar tax-xogħol tul is-sena: 10 marki
L-ghalliema jagħtu marka fuq l-aħjar xogħlijiet li jkun għamel l-istudent tul is-sena u li jkunu xhieda tal-progress u l-ilhiq tal-miri tat-tagħlim skont dan il-programm. Għall-eżami annwali, l-marka trid tinhadem fuq l-aħjar 2 kampjuni ta' komponimenti ġenerali u 3 kampjuni ta' kitbiet qosra magħzula mill-ghalliema stess. Ix-xogħlijiet jistgħu jinżammu f'fajl apposta li jibqa' jintuża fil-Ħames Sena biex jagħti stampa ta' hidmet l-istudent.
Il-qari u l-kitba: 50 marka li jinqasmu hekk:
Il-qari: 15-il marka.
8 marki għall-fehim mill-qari u t-tweġib ta' mistoqsijiet diretti u inferenzjali fuq it-test mogħti.
7 marki għall-grammatika fejn tingħata silta qasira u minnha jinħarġu mistoqsijiet /eżercizzji grammatikali li jkopru l-punti msemmija f'dan il-programm.
Il-letteratura: 15-il marka.
8 marki għall-analizi tal-poeżija (tista' tingħata silta minnha jew kollha) li jkunu għamlu fil-klassi.
7 marki għall-analizi ħafifa tal-karattri, l-isfond u l-ġrajja ta' silta mir-rumanz.
Il-kitba: 20 marka
6 marki għall-kitba l-qasira ta' wiehed mill-ġeneri msemmija.
2 marki għall-pjan tal-komponent ġenerali li juri l-ħila tal-ippjanar u t-tqassim .
12-il marka għall-komponent ġenerali skont it-tipi msemmija.

It-Tabella tal-Marka Totali fl-Annwali

Il-Ħila	It-Tahdit	Is-Smigh	Xogħol tul is-sena	Qari u kitba	Total
Il-Marka	20	20	10	50	100
Marki tal-istudent/a					

Ir-Raba' Sena Rotta 2 u 3²

It-tqassim tal-karta annwali

	Il-hila	Il-marka	Il-hin	Il-kontenut
1	It-tahdit (assessjat fil-klassi)	10		Prezentazzjoni fil-klassi tal-proġett bit-tahdit assessjat skont kriterji stabbiliti.
2	Is-smigh	10	15-il minuta	Silta waħda (fattwali jew fittizja)
3	Il-qari u l-kitba	80	Sagħtejn (120 min)	
a	Il-lingwa	(50)		Fehim it-test (10 marki) Għarfien il-lingwa (4 marki) Il-grammatika (8 marki) Il-kitba komunikattiva (8 marki) Il-komponent ġenerali (20 marka)
b	Il-letteratura	(30)		Analizi testwali (poezija/novella) (15-il marka) Komponent fuq ir-rumanz (15-il marka)

Linji gwida fuq it-tqassim u l-kontenut

1. It-Tahdit (10 marki)

It-tahdit jiġi assessjat mill-ġhalliema permezz ta' prezentazzjoni orali u riċerka fuq il-proġetti mogħtija mill-istudenti fil-klassi skont temi, proceduri u kriterji kif deskritti fiċ-ċirkulari DCM 133/2014 maħruġa fis-17 ta' Settembru 2014. Il-marka tat-tahdit hija minn 10 u tagħmel parti mill-marka globali tal-eżami annwali.

Fis-sit elettroniku **malti.skola.edu.mt** wiehed jista' jsib il-kriterji u t-tqassim tal-marki għall-assessjar tal-prezentazzjoni. L-ġhalliema huma mhegġa jgħarrfu u jagħtu lill-istudenti minn qabel il-kriterji

² L-istudenti ta' Rotta 1 għandhom programm differenti ta' studju u assessjar. Ara ċ-ċirkulari DCM118/2014 maħruġa fil-25 t'Awwissu 2014 u s-sit elettroniku malti.skola.edu.mt

stabbiliti li fuqhom ikunu ser jassessjawhom waqt il-preżentazzjoni tagħhom. **Il-galvu bil-marki mogħtija lil kull student għandu jitqiegħed mal-karta tal-eżami.**

2.0 Is-Smigh (10 marki)

L-istudenti jissimghu **silta wahda** li tista' tkun fattwali jew fittizzja meħuda minn sorsi varji bħal testi letterarji, artikli, rapporti, korrispondenzi u editorjali ta' ġurnali (stampati jew elettronici), bloggs jew minn fora pubbliċi. Is-silta tista' tkun ta' natura narrattiva, deskrittiva, argumentattiva jew informattiva fejn tingħata dejta, statistika, numri u ċifri. Tista' tkun ukoll monologu, djalogu jew konverżazzjoni bejn tliet persuni.

L-ġhalliema li jkunu ser jagħmlu s-sessjoni tas-smigh għandhom isegwu l-istruzzjonijiet li jkun hemm fuq quddiem tal-karta tal-eżami. L-istudenti jissimghu lill-eżaminatur jaqra s-silta, l-istruzzjonijiet tat-taħriġ u t-taħriġ innifsu darbtejn. **Fuq il-karta tal-eżami fl-ewwel paġna ser ikun hemm l-istruzzjonijiet li l-ġhalliema jridu jsegu kelma b'kelma waqt l-eżami. Dawn l-istruzzjonijiet huma meħmużin f'Appendiċi 1.**

It-taħriġ fuq is-silta tas-smigh jista' jitlob lill-istudenti jagħzlu t-tweġiba t-tajba minn għadd ta' tweġibiet; iqabblu l-kolonn biex jgħaqqdu s-sentenza skont dak li jkunu semgħu; jimlew il-vojt b'kelma/kliem mis-silta; ikomplu s-sentenza skont is-silta mismugħa jew jagħtu t-tifsira ta' xi kliem jew espressjoni idjomatika hekk kif użata fis-silta, jagħtu interpretazzjoni, opinjoni u ġudizzju fuq dak li jkunu semgħu u juri li fehmu l-messaġġi moħbija li jista' jkun hemm fis-silta.

Fejn ikun hemm taħriġ bil-kitba, l-istudenti huma mħegġa li jiktbu b'Malti sew u skont ir-regoli tal-ortografija minkejja li f'din it-taqsim tas-smigh ma jitnaqqas marki għall-iżbalji ortografiċi. Madankollu jekk il-korrettur ma jkunx jista' jagħraf il-kelma miktuba (minħabba l-kaligrafija jew l-ortografija) m'għandux jgħodd it-tweġiba bħala tajba.

Għan-numru ta' kliem tas-silta tas-smigh ara t-Tabella A f'Appendiċi 2.

3.0 Il-Kitba (80 marka)

Il-karta tal-kitba fiha żewġ taqsimiet ewlenin. L-ewwel taqsim tassessja l-lingwa filwaqt li t-tieni tassessja l-apprezzament letterarju tat-testi stabbiliti. Il-karta tieħu sagħtejn u fiha tmenin marka.

3.1 L-Ewwel Taqsim: Il-Lingwa (50 marka)

Din it-taqsim fiha ħames partijiet li huma:

i) Fehim it-Test (10 marki)

L-istudenti jingħataw silta **għall-qari li tkun fattwali u mhux letterarja**. Hu rakkomandat lil-ġhalliema jipprovdu silta oriġinali tagħhom li tista' tkun mibnija jew addattata minn fuq xi artiklu, korrispondenza, informazzjoni, statistika, opinjoni li tkun dehret f'xi ġurnal stampat jew elettroniku. L-ġhalliema għandhom jaraw li t-tema li tingħażel għas-silta tkun interessanti u attwali u tolgot l-interess ġenerali tal-istudenti tal-età li qed jagħmlu l-eżami. Huma għandhom jaraw ukoll li jaddattaw il-livell tas-silta skont ir-rota tal-eżami.

Mhux mehtieg li l-istess silta tintuza fl-ezamijiet tar-rotot kollha. Jistghu jintuzaw siltiet differenti għall-ezamijiet ta' rotot differenti.

L-istudenti jintalbu jaqraw it-test u wara jwiegbu l-mistoqsijiet biex juru li fehmu t-test kif ukoll li kapaçi jinterpretawh u jagħtu r-reazzjoni tagħhom għalih. It-test jista' jkun addattat minn sorsi barranin. Taht it-test dejjem għandu jingħata għarfien lill-awtur u s-sors minn fejn ikun ittiehed it-test. Meta l-kitba tkun originali tal-għalliema, m'għandu jitniżżel xejn.

It-test jista' jkun artiklu, rapport ta' avveniment/ġrajja, lokali u mhix, espressjoni ta' fehmi u argumenti ta' xejriet lokali u/jew internazzjojnali li jittrattaw aspetti politiçi, ekonomiçi, soçjali, lingwistiçi, edukattivi, sportivi, tas-saħħa, u oħrajn ta' interess għall-ħajja tagħna llum u kummentarju jew editorjal ta' rivisti jew ġurnali. It-testi jistghu jinkludu ċifri, dati, dejta u statistika. It-test għandu jkun maqsum f'paragrafi biex l-istudenti jkunu megħjuna fejn ifittxu t-twegibiet. Fejn mehtieg, fil-mistoqsija tingħata r-referenza tal-paragrafu fejn ikun hemm it-twegiba. L-użu tal-istampi għandu jkun limitat u jekk jintuzaw għandhom jgħinu aktar lill-istudenti fil-fehim tat-tema ċentrali.

Fit-test u l-mistoqsijiet jistghu jiddaħħlu xi qwieli (mil-lista ufficjali għal din is-sena) u idjomi popolari biex l-istudenti jintalbu jfissruhom fil-kuntest tas-silta. Għandu jiġi evitat kliem arkajku u tekniku imma fejn ikun neċessarju għall-fehim tas-silta, għandu jitfisser permezz ta' noti fil-qiegħ tal-paġna (*footnotes*). Minn dawn in-noti m'għandux ikun hemm iktar minn erbgha f'test wiehed għall-qari.

Il-mistoqsijiet jistghu jgħorru nofs marka, marka jew aktar. Il-marki mogħtija għandhom jirriflettu t-toqol u l-impenn tat-twegiba mistennija u għandu jkollha l-ispazju kollu xieraq biex l-istudenti jiktbu kemm mehtieg. L-istudenti jintalbu jwiegbu għażla ta' mistoqsijiet li jistghu jkunu referenzjali, miftuħa, u/jew b'għażla multipla. Jistghu jintalbu jagħtu r-reazzjoni, l-opinjoni u/jew il-gudizzju tagħhom u dawn iridu jkunu msaħħa b'fatti u evidenza mit-test moqri. L-istudenti mistennija jiktbu b'Malti korrett u li jinqara u jinftiehem sewwa mill-korrettur minkejja li ma jitnaqqasux marki għall-iżbalji ortografiçi f'dan it-taħriġ.

Għat-tul tat-test ara t-Tabella B f'Appendiçi 2.

ii) Għarfien il-Lingwa (4 marki)

L-istudenti jkunu mitluba jwiegbu mistoqsijiet fuq l-aspett lessikali u idjomatiku ta' xi partijiet mit-test. Jistghu jsiru wkoll mistoqsijiet fuq il-lingwa użata fit-test u l-effett/i li toħloq u kif huma bħala qarreja jirreaġixxu għaliha. F'dawn il-mistoqsijiet l-istudenti għandhom ikunu ggwidati biex isibu l-kelma/kliem mistħarrġa kemm billi tingħata r-referenza tal-paragrafu kif ukoll billi l-kelma/kliem fit-test ikunu mmarkati bil-grasset. L-istudenti mistennija li jiktbu b'Malti korrett u li jinqara u jinftiehem sewwa mill-korrettur minkejja li ma jitnaqqasux marki għall-iżbalji ortografiçi f'dan it-taħriġ.

Il-mistoqsijiet jistghu jgħorru nofs marka, marka jew aktar. Il-marki mogħtija għandhom jirriflettu t-toqol u l-impenn tat-twegiba mistennija u għandu jkollha l-ispazju kollu xieraq biex l-istudenti jiktbu kemm mehtieg.

ii) Il-Grammatika (8 marki)

L-istudenti jingħataw silta oħra qasira ta' madwar 100 kelma (ara *t-Tabella F f'Appendiçi 2*) biex minnha jwiegbu mistoqsijiet ta' xehta grammatikali. Wara li jaqraw is-silta l-istudenti jkunu mitluba jwiegbu tmien mistoqsijiet ta' marka-il wahda. **Il-mistoqsijiet jistghu jittrattaw aspetti**

grammatikali li l-istudenti jkunu koprew fit-tielet u r-raba' sena tas-sekondarja. Dawn il-mistoqsijiet għandhom isiru bil-għan li l-istudenti jkunu mistħarrġa fuq l-għarfien tagħhom tal-morfologija Maltija u għalhekk m'għandhomx jingħataw mistoqsijiet fuq eċċezzjonijiet estremi u kliem arkajku.

L-istudenti huma mistennija li jiktbu b'Malti tajjeb u korrett għaliex f'dawn it-tweġibiet ser tkun assessjata l-ortografija. Il-marka tingħata shiħa biss jekk it-tweġiba tkun tajba u miktuba sewwa ortografikament u ma jingħatawx nofs marki f'din il-parti tal-karta.

Il-mistoqsijiet iġorru marka kull waħda. It-tweġiba għandha tkun riflessa fil-piż ta' marki li tingħata u kull tweġiba għandu jkollha l-ispazju kollu xieraq fejn l-istudenti jiktbu t-tweġiba.

iv) Il-Kitba Komunikattiva (8 marki)

L-istudenti jingħataw **zewġ titli tal-istess ġeneru ta' kitba u jintalbu jiktbu fuq wiehed minnhom.** Għan-numru ta' kliem ara *t-Tabella D f'Appendiċi 2*. Il-ġeneri huma d-djalogu (kitba shiħa jew tkomplija), l-ittra postali u elettronika (formali u informali), ir-rapport ta' ġrajja jew avveniment, l-artiklu qasir biex jesprimu opinjoni, id-deskrizzjoni ta' post/attività/persuna, l-għoti ta' pariri, direzzjonijiet u istruzzjonijiet.

F'din il-parti tal-kitba, l-istudenti jiġu assessjati fuq il-kontenut tal-kitba, it-tħaddim tal-ġeneru, l-ortografija u l-puntegġjatura. Dawn iridu jidhru fil-kriterji tal-assessjar fl-iskema tal-marki għall-korrettur.

v) Il-Komponent Ġenerali (20 marka)

L-istudenti jingħataw erba' titli ta' komponenti biex jagħzlu titlu wiehed u jiktbu fuqu. *Għall-ammont tal-kliem li jridu jiktbu skont ir-rotta li qegħdin fiha, ara t-Tabella Ċ f'Appendiċi 2.*

It-titli mogħtija għandhom ikunu wiehed minn kull xejra ta' dawn li ġejjin: narrattiva, deskrittiva, argumentattiva u espożitorja (eż. taħdita u diskors fuq tema). It-titli jistgħu jkunu fil-forma ta' sentenza fattwali, stqarrija, mistoqsija, għajdut popolari jew qawl, argument u kontra argument. Fil-komponent, l-istudenti huma mistennija li jiktbu b'Malti tajjeb, idjomatiku u mexxej, u juru li kapaċi jesprimu ħsibijiethom b'mod ċar, loġiku, f'sekwenza u koerenza bla repetizzjonijiet żejda. L-assessjar tal-kitba jsir skont kriterji stabbilit fl-iskema tal-marki u jkun hemm allokatu marki għall-format u t-tqassim korrett skont kif jitlob il-ġeneru tal-kitba, il-lessiku u l-idjoma użati kif ukoll l-orijinalità u l-kreattività murija mill-istudent. L-ortografija u l-puntegġjatura huma assessjati f'dan l-eżerċizzju.

3.2 It-Tieni Taqsima: Il-Letteratura (30 marka)

Din it-taqsima fiha zewġ partijiet li huma:

i) Referenza għall-kuntest tal-poeżiji u n-novelli ta' *Bejn Haltejn* (15-il marka)

L-istudenti jingħataw għażla minn zewġ mistoqsijiet biex iwieġbu waħda. Iż-zewġ mistoqsijiet ikunu jew it-tnejn fuq il-poeżija jew it-tnejn fuq in-novella. It-testi jingħazlu minn daww preskritti li jsiru fir-raba'sena mill-antologija *Bejn Haltejn*.

Għar-referenza jistgħu jingħata t-test sħiħ jew silta rappreżentattiva minnu. L-istudenti jintalbu li wara li jaqraw it-testi u l-mistoqsijiet mogħtija, jagħzlu mistoqsija waħda u jwegħbuha skont kif mitlub.

Il-mistoqsijiet jistgħu ikunu ffukati kemm fuq is-silta mogħtija fl-eżami u anke fuq it-test sħiħ. Il-mistoqsijiet jistgħu jkunu kemm ta' referenza diretta, t'interpretazzjoni u evalwazzjoni kif ukoll marbutin ma' metrika u prosodija. *Għat-termini letterarji li jistgħu jintalbu li jitwiegħbu mill-istudenti wiehed għandu jirreferi għal-lista f'Appendiċi 3.* Ikun mistenni li barra li l-istudenti jkunu kapaci jisiltu l-eżempju mitlub tat-terminu letterarju, jagħrfu wkoll l-effetti tiegħu kemm fit-test kif ukoll fuqhom bħala qarreja.

L-istudenti mistennija jiktbu b'Malti korrett u li jinqara u jinftiehem sewwa mill-korrettur minkejja li ma jitnaqqsu marki għall-iżbalji ortografici.

ii) Il-Komponent Letterarju fuq ir-rumanz *Il-Harsa ta' Ruzann* (15-il marka)

L-istudenti jingħataw żewġ titli biex jagħzlu wiehed u jiktbu komponent letterarju fuqu. *Għat-tal ta' kliem ara t-Tabella E f'Appendiċi 2 skont ir-Rotta tal-istudent.*

Biex isaħħu l-argumentazzjoni tagħhom, l-istudenti jistgħu jagħtu (**mhumiex obbligati**) xi kwotazzjonijiet twal u/jew qosra mit-testi letterarji li jagħzlu li jinkludu. Il-kwotazzjonijiet it-twal jistgħu jkunu twal bejn 5 u 8 kelmiet, f'linja għalilhom u fil-virgoletti, u meħudin kelma b'kelma mit-test. Fejn jidhlu l-kwotazzjonijiet il-qosra (ta' kelma waħda jew tnejn) l-istudenti huma liberi li jdaħħlu minnhom fit-test skont kemm iħossu meħtieġ biex jiċċaraw u jsostnu aħjar il-kitba tagħhom.

L-istudenti mistennija jiktbu b'Malti korrett u li jinqara u jinftiehem sewwa mill-korrettur għaliex jitnaqqsu marki għall-iżbalji ortografici skont kif indikat fl-iskema tal-marki.

Appendiċi 1A:

Istruzzjonijiet għall-eżami tas-smiġh b'żewġ siltiet (tat-Tielet Klassi Rotta 1)

1. L-għalliema tal-Malti li se jmexxu l-eżami tas-smiġh isellmu lill-istudenti u wara li jitqassmu l-karti tal-eżami tas-smiġh jgħidulhom:
“Bongħu. Nitlobkom biex tiktbu isimkom, kunjomkom u l-klassi fil-post ipprovdut fil-karta ta’ quddiemkom.”
2. Meta l-għalliema jaraw li l-istudenti lestew, jgħidulhom:
“Issa se naqralkom l-ewwel silta. Nitlobkom toqoghdu attenti għall-qari. Ma tistghux tiktbu jew taħdmu l-eżerċizzji waqt li nkun qed naqralkom is-silta.”
3. L-għalliema jaqraw l-ewwel silta kollha b’ritmu meqjus u meta jispiċċaw mill-qari jgħidu lill-istudenti:
“Issa se naqralkom l-istruzzjonijiet u l-eżerċizzji li tridu taħdmu fuq is-silta li għadkom kemm smajtu. Tistghu taħdmuhom waqt li qed naqra. Infakkarkom li s-silta ser terġa’ tinqralkom darba oħra.”
4. L-għalliema jaqraw l-istruzzjonijiet u l-eżerċizzji kollha kif hemm fil-karta. Wara dan il-qari l-istudenti jingħataw ftit ħin biex jaħdmu qabel ma jibda t-tieni qari tal-ewwel silta. Wara jgħidu lill-istudenti:
“Issa se naqralkom għat-tieni u l-aħhar darba s-silta flimkien mal-istruzzjonijiet u l-eżerċizzji. Tistghu tkomplu taħdmu waqt dan il-qari.”
5. Kif l-għalliema jtemmu t-tieni qari jagħtu ftit ħin biex l-istudenti jkomplu jaħdmu l-karta. Wara jgħidu lill-istudenti:
“Issa se naqralkom it-tieni silta. Nitlobkom toqoghdu attenti għall-qari. Ma tistghux tiktbu jew taħdmu l-eżerċizzji waqt li nkun qed naqralkom is-silta.”
6. L-għalliema jaqraw it-tieni silta kollha b’ritmu meqjus u meta jispiċċaw mill-qari jgħidu lill-istudenti:
“Issa se naqralkom l-istruzzjonijiet u l-eżerċizzji li tridu taħdmu fuq is-silta li għadkom kemm smajtu. Tistghu taħdmuhom waqt li qed naqra. Infakkarkom li s-silta ser terġa’ tinqralkom darba oħra.”
7. L-għalliema jaqraw l-istruzzjonijiet u l-eżerċizzji kollha kif hemm fil-karta. Wara dan il-qari l-istudenti jingħataw ftit ħin biex jaħdmu qabel ma jibda t-tieni qari tas-silta.
8. L-għalliema jgħidu lill-istudenti:
“Issa se naqralkom għat-tieni u l-aħhar darba s-silta flimkien mal-istruzzjonijiet u l-eżerċizzji. Tistghu tkomplu taħdmu waqt dan il-qari.”
9. Hekk kif tgħaddi kwarta mill-bidu tal-eżami, l-għalliema jgħidu lill-istudenti:
“Il-ħin tal-eżami għadda. Jekk jogħġobkom ieqfu mill-kitba u se niġbor il-karti. Grazzi.”
10. L-għalliema għandhom jaraw li l-karti kollha tal-eżami tas-smiġh jingħabru u l-istudenti jkomplu bl-eżami tal-qari u l-kitba.

Appendiċi 1B:

Istruzzjonijiet għall-eżami tas-smiġh b'silta wahda

1. L-għalliema tal-Malti li se jmessu l-eżami tas-smiġh isellmu lill-istudenti u wara li jitqassmul-karti tal-eżami tas-smiġh jgħidulhom:
“Bongu. Nitlobkom biex tiktbu isimkom, kunjomkom u l-klassi fil-post ipprovdut fil-karta ta’ quddiemkom.”
2. Meta l-għalliema jaraw li l-istudenti lestew, jgħidulhom:
“Issa se naqralkom is-silta. Nitlobkom toqogħdu attenti għall-qari. Ma tistghux tiktbu jew taħdmu l-eżerċizzji waqt li nkun qed naqralkom is-silta.”
3. L-għalliema jaqraw is-silta kollha b’ritmu meqjus u meta jispiċċaw mill-qari jgħidu lill-istudenti:
“Issa se naqralkom l-istruzzjonijiet u l-eżerċizzji li tridu taħdmu fuq is-silta li għadkom kemm smajtu. Tistgħu taħdmuhom waqt li qed naqra. Infakkarkom li s-silta ser terġa’ tinqralkom darba ohra.”
4. L-għalliema jaqraw l-istruzzjonijiet u l-eżerċizzji kollha kif hemm fil-karta. Wara dan il-qaril-istudenti jingħataw ftit ħin biex jaħdmu qabel ma jibda t-tieni qari tas-silta.
5. L-għalliema jgħidu lill-istudenti:
“Issa se naqralkom għat-tieni u l-aħhar darba s-silta flimkien mal-istruzzjonijiet u l-eżerċizzji. Tistgħu tkomplu taħdmu waqt dan il-qari.”
6. Kif l-għalliema jtemmu t-tieni qari jagħtu l-ħin biex l-istudenti jkomplu jaħdmu l-karta. Hekk kif tgħaddi kwarta mill-bidu tal-eżami, l-għalliema jgħidu lill-istudenti:
“Il-ħin tal-eżami għadda. Jekk jogħgobkom ieqfu mill-kitba u se niġbor il-karti. Grazzi.”
7. L-għalliema għandhom jaraw li l-karti kollha tal-eżami tas-smiġh jingabru qabel l-istudenti jkomplu bl-eżami tal-qari u l-kitba.

Appendiċi 2: In-numru ta' kliem fil-kitbiet u t-testi

A. In-numru ta' kliem fit-testi tal-fehim mis-smigh

	Livell 5-6-7	Livell 6-7	Livell 7-8
L-1 Sena	100+100	100+150	150+150
It-2 Sena	100+100	100+150	150+150
	ROTTA 1	ROTTA 2	ROTTA 3
It-3 Sena	100+150	300	350
Ir-4 Sena	100+150	300	350
	ROTTA 1		ROTTA 3
Il-5 Sena	100+150		100 (fl-oral)

B. In-numru ta' kliem fit-test tal-fehim mill-qari

	Livell 5-6-7	Livell 6-7	Livell 7-8
L-1 Sena	200	250	300
It-2 Sena	200	250	300
	ROTTA 1	ROTTA 2	ROTTA 3
It-3 Sena	250	300	
Ir-4 Sena	250	325	
	ROTTA 1	ROTTA 2	ROTTA 3
Il-5 Sena	300	350	

Ċ. In-numru ta' kliem tal-komponent ġenerali (il-kitba)

	Livell 5-6-7	Livell 6-7	Livell 7-8
L-1 Sena	100	150	200
It-2 Sena	150	200	250
	ROTTA 1	ROTTA 2	ROTTA 3
It-3 Sena	150-180	250	
Ir-4 Sena	180-200	300	
Il-5 Sena	180-200	350	

D. In-numru ta' kliem tal-kitba komunikattiva

(Ittra, avviż, djalogu, rapport...)

	Livell 5-6-7	Livell 6-7	Livell 7-8
L-1 Sena	40-60		
It-2 Sena			
	ROTTA 1	ROTTA 2	ROTTA 3
It-3 Sena	60-80		
Ir-4 Sena			
	ROTTA 1	ROTTA 2	ROTTA 3
Il-5 Sena	50-70	80-100	

E. In-numru ta' kliem mistenni fil-kitbiet/komponenti letterarji

Is-Sekondarja	ROTTA 2	ROTTA 3
It-3 Sena	100-120	
Ir-4 Sena	200	
Il-5 Sena	200	

F. In-numru ta' kliem tat-test ghat-tahriġ grammatikali

Is-Sekondarja	ROTTA 1	ROTTA 2	ROTTA 3
It-3 Sena	60	80	
Ir-4 Sena	70	100	
Il-5 Sena	80	100	

Appendiċi 3:

It-Termini Letterarji assessjati fl-eżamijiet annwali 2016

Nota lill-ghalliema: Din il-lista ta' termini letterarji hija mibnija fuq dik mahruġa fis-sillabu taç-ĊES 2015 u tindika t-termini letterarji li l-istudenti huma mistennija jkunu jafu meta jersqu għal dan l-eżami. It-termini qed jitqassmu fuq is-snin kollha tas-sekondarja biex għal skop ta' assessjar l-istudenti jkunu jafu liema termini jistgħu jiġu mistoqsija fuqhom. Madankollu jekk waqt il-lezzjoni tal-letteratura l-istudenti jistaqsu jew jiltaqgħu ma' terminu letterarju li ma jkunx fil-lista għal dik is-sena l-ghalliema huma liberi li jispjegawh, jagħtu l-isem u l-funzjoni tiegħu fix-xogħol letterarju, dejjem skont il-livell u l-ħiliettal-istudenti li jkollhom quddiemhom. L-ghalliema jridu joqogħdu attenti li ma jidħlux f'dettalji żejda fuq terminologija u jcajpru l-iskop estetiku u funzjonali tat-termini fit-tiswir tax-xogħol. L-istudenti għandhom jiġu mgħallma japprezzaw dawn il-mekkaniżmi li jagħmlu d-diskors letterarju differenti minn dak ta' kuljum u għandhom ikunu mhegga li jiddiskutu l-effetti tagħhom fuqhom u fuq ix-xogħol ingenerali.

L-ghalliema għandhom jagħtu aktar importanza lil-letterarjetà tat-test u mhux jittiehed biss bhala eżercizzju iehor fil-fehim mill-qari.

It-Terminu Letterarju	L-1 Sena			It-2 Sena			It-3 Sena			Ir-4 Sena			Il-5 Sena		
	5-7	6-7	7-8	5-7	6-7	7-8	R1	R2	R3	R1	R2	R3	R1	R2	R3
Il-Mudelli tal-Hoss															
L-alliterazzjoni	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
L-elizjoni												✓			✓
Il-metru: il-vers regolari	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Il-metru: il-vers hieles	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
L-onomatopea	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Ir-rima (għarfien tagħha)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Ir-rima mbewsas				✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
It-Terminu Letterarju	L-1 Sena			It-2 Sena			It-3 Sena			Ir-4 Sena			Il-5 Sena		

	5-7	6-7	7-8	5-7	6-7	7-8	R1	R2	R3	R1	R2	R3	R1	R2	R3
Ir-rima alternata				✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Ir-rima interna								✓	✓		✓	✓		✓	✓
Ir-rima hielsa								✓	✓		✓	✓		✓	✓
It-ton tal-poeżija		✓	✓		✓	✓		✓	✓		✓	✓		✓	✓
It-ton tal-proża		✓	✓		✓	✓		✓	✓		✓	✓		✓	✓
II-Lingwa Figurattiva															
Il-metafora								✓	✓		✓	✓		✓	✓
Il-personifikazzjoni	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Is-sineddoke												✓			✓
Is-similitudni	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
II-Mudelli Rettoriċi															
Ir-repetizzjoni	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
L-anafora												✓			✓
L-epiżewsi												✓			✓
L-anadiplosis												✓			✓
L-antiteżi											✓	✓		✓	✓
L-apostrofi		✓	✓		✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
L-ewfemiżmu											✓	✓		✓	✓
L-iperbole					✓	✓		✓	✓		✓	✓		✓	✓
L-ironija					✓	✓		✓	✓		✓	✓		✓	✓
It-Terminu Letterarju	L-1 Sena			It-2 Sena			It-3 Sena			Ir-4 Sena			Il-5 Sena		

	5-7	6-7	7-8	5-7	6-7	7-8	R1	R2	R3	R1	R2	R3	R1	R2	R3
Il-mistoqsija rettorika					✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Il-paradoss								✓	✓		✓	✓		✓	✓
Is-sarkażmu								✓	✓		✓	✓		✓	✓
L-Aspetti Strutturali															
L-asindeto								✓	✓		✓	✓		✓	✓
Iċ-ċesura												✓			✓
L-enjambment					✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
L-indenzjoni												✓			✓
Il-paralleliżmu					✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Il-polisindeto					✓	✓		✓	✓		✓	✓		✓	✓
Referenza għal xogħol ieħor								✓	✓		✓	✓		✓	✓
L-istrofa	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Il-vokabularju magħżul (registru)							✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓